

TÜRK İŞ ADAMLARININ 2017 YILI AFRIKA KEŞFİ SÜRÜYOR: SON DURAK TUNUS

T.C. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan öncülüğünde Sudan, Çad ve Tunus'a gerçekleştirilen 2017 yılının ikinci büyük Afrika resmi ziyareti, bu yılın son büyük yurtdışı heyet ziyareti niteliğini taşıyor. Ekonomi Bakanlığı Koordinasyonunda DEİK'in organizasyonu ile Türk iş dünyasının katıldığı heyet, Kuzey ve Orta Afrika'nın 3 önemli ülkesini ziyaret etti. 24 Aralık 2017-27 Aralık 2017 tarihleri arasında üç ülkede düzenlenen resmi ziyaretler kapsamında 150'den fazla Türk iş insanı bölgedeki fırsatları keşfederken, Afrika'daki yatırım ortamını ve potansiyeli yerinde inceleme fırsatı buldu. Heyetler arasında gerçekleştirilen görüşmeler sonrasında Hükümetler arasında 4 işbirliği anlaşması imzalandı. Askeri Mali İşbirliği, Nakdi Yardım Uygulama Protokolü, Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması, Çevre Alanında İşbirliği Anlaşmaları ile iki dost ülke arasında ekonomik ilişkilerin hızla ivme kazanması hedefleniyor.

Ziyaret kapsamında DEİK ev sahipliğinde düzenlenen iş dünyası buluşmalarının sonuncusu olan Tunus-Türkiye İş Forumu, Tunus Kalkınma Yatırım ve Uluslararası İşbirliği Bakanı Zied Laadhari, Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, Tunus-Türkiye İş Konseyi Başkanı Slim Ghorbel, DEİK Başkan Yardımcısı ve TİM Başkanı Mehmet Büyükekşi, DEİK/Türkiye-Tunus İş Konseyi Başkanı Uğur Doğan'ın katılımları ile 27 Aralık 2017 tarihinde Tunus'da gerçekleştirildi. Forumda gerçekleştirilen B2B görüşmelerine ise, Türk ve Tunuslu 200'ün üzerinde iş insanı katıldı.

Forumda konuşan Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, Akdeniz'in iki iddialı ülkesi Tunus ve Türkiye'nin yaşadığı ekonomik ilişkilerdeki hassasiyetlerin gelecekte düzeleceğini belirtti. Zeybekci, "Biz Tunus'a gelirken siz iş dünyası temsilcileriyle balık avlamaya veya balık tutmayı öğretmeye gelmedik. Birlikte balık turalım istedik. Türkiye ile Tunus arasında yaşanan ticaretin 900 milyon dolarlık kısmını Türkiye yapıyor. Bu bir matematik. Bunu düzeltelim. Nasıl olur? Yukarıdakini aşağı çekerek mi? Hayır aşağıdakini yukarı çekerek, her ikisini de yukarı çekerek olur. Yukarıda buluşalım." dedi. Türkiye'nin Tunus'tan ithalatının mutlaka artırılacağını belirten Ekonomi Bakanı Zeybekci, "2005 yılında imzalanan Serbest Ticaret Anlaşması'nı bir yerinden bozmak Türkiye adına haksızlığa sebep olur. Eğer bir mal Tunus'ta üretilmiyor da Türkiye'de üretiliyorsa, Türkiye'den gelen malı engellemek diğer ülkelerden ithalatı artıracaktır. Cari açığı kaydıracaktır. Tunus'taki Türk yatırımlarını artıralım. Tunus'un 2020 Kalkınma Planını destekliyoruz. Tunus'un yanındayız. Bir yolunu bulacağız. 2005 yılında imzaladığımız Serbest Ticaret Anlaşması ile her iki tarafın da kazanması için biraz sabırlı olmak lazım." dedi. Ziyaret kapsamında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması'nın imzalandığını belirten Zeybekci, yatırım alanında gelişme beklediklerini söyledi. İslam dünyasında tüketilen ürünlerin yüzde 82'sinin gayri müslimler tarafından üretildiğini, İslam ülkelerinin bu alanda çok daha iyisini yapabileceğini vurguladı.

Tunus Kalkınma Yatırım ve Uluslararası İşbirliği Bakanı Zied Laadhari, iş dünyası açısından İş Forumunun geleceğe ilişkin yeni ufukların açılmasını dilediğini belirtti. Tunus ile Türkiye arasındaki derin tarihi ilişkilere dikkat çeken Laadhari, ekonomik düzeydeki istekliliğin siyasi ilişkiler düzeyinde olması gerektiğini söyledi. Zied Laadhari, yeni bir yatırım kanunu çıkardıklarını, yatırımcılara kolaylık sağladıklarını, Türk iş dünyası temsilcilerinin bu fırsatlardan yararlanması gerektiğini söyledi. Türk ve Tunuslu iş insanlarının gerçek ortaklıklar kurmasını istediklerini belirten Laadhari, iki ülke arasındaki dengenin sağlanması gerektiğini belirtti. Tunus piyasasının Türk mallarına açık olduğunu belirten Tunuslu Bakan, her iki tarafın da kazanç elde edebilmesinin ve yatırım ilişkilerinin önemine değindi. Zied Laadhari, Türk şirketlerinin Türkiye'de gerçekleştirmekte olduğu projelerinin 6 milyar ABD Dolarına ulaştığını belirtmektedir. Üçlü ortaklıklar kurulmasının da mümkün olduğunu belirten Laadhari, Arap ülkelerine yönelik ortaklıkların da potansiyeline işaret etti. Özel sektöre önemli bir görev düştüğünü belirten Tunuslu Bakan, Türkiye'den gelecek her türlü yatırıma destek vereceklerini açıkladı.

DEİK Başkan Yardımcısı ve TİM Başkanı Mehmet Büyükekşi, Türk ve Tunuslu iş dünyası temsilcilerinin önündeki potansiyel işbirliğine işaret etti. Büyükekşi, “Kazan-kazan yaklaşımı ile yatırım fırsatlarını değerlendiren Türk ve Tunuslu girişimcilerin önünde çok sayıda fırsat olduğunu görüyoruz. İlave gümrük vergisi konusunda henüz bir ilerleme görmüyoruz. İnşallah bu konuda bir değişiklik olacağını ümit ediyoruz. Karşılıklı yatırım ve ticaretin, ülkelerimizin refahını artıracığına, bizleri birbirimize daha da yakınlaştıracığına inanıyoruz” dedi. Tunus’un Serbest Ticaret Anlaşması imzaladığı ülkeler arasında Türkiye’nin de yer aldığını belirten Büyükekşi, Türkiye’nin Tunus’un ihracatta 12’nci ithalatta ise 7’inci büyük ticari ortağı olduğunu söyledi. Türkiye’nin Tunus’a tekstil hammaddesi, tekstil makineleri, hububat, tütün ve mamulleri, demir-çelik ürünleri, metal eşya, otomotiv yan sanayi ürünleri, büro makineleri ve haberleşme cihazları, elektriksiz makineler, ulaşım araçları, elektrikli makineler ve cihazlar ile inşaat malzemelerinin ihraç edilebileceğini aktaran Büyükekşi, “Tunus’un diğer büyük yatırım projeleri de Türk yatırımcıların katkı sağlayabileceği işlerdir. İnşaat ve altyapı yatırımları konusunda uluslararası deneyime sahip Türk iş dünyası için yatırım fırsatı olarak değerlendirilmektedir” dedi.

DEİK Türkiye-Tunus İş Konseyi Başkanı Uğur Doğan, Tunus’un Türkiye’nin en fazla ticari faaliyet gösterdiği Afrika ülkeleri arasında beşinci sırada yer aldığını belirtti. Türkiye’de Tunus menşeli toplamda 1 milyar ABD Dolarlık yatırım gerçekleştirildiğini ve yaklaşık 2000 kişiye istihdam sağlandığını hatırlatan Doğan, Türkiye’nin Tunus’a tekstil ihracatında 10 yılda iki katın üstünde artış yaşandığını ve ihracat hacminin 171 milyon dolara ulaştığını söyledi. Doğan, “Tunus’un 2020 hedefleri arasında yer alan, otomotiv, havacılık, tekstil ve ilaç sanayiinde işbirliği yapılması mümkündür. Tunus’ta özellikle enerji, gübre, gıda sanayi, madencilik, atyapı, elektrik elektronik, otomotiv yan sanayi ve turizm sektörlerinde önemli yatırım imkanları bulunmaktadır. Türk firmaları bahsekonu sektörlerde gerçekleştirdikleri yatırımlar ile Afrika pazarına açılma imkanı bulacaktır.” dedi.

Tunus-Türkiye İş Konseyi Başkanı Slim Ghorbel, uluslararası yabancı yatırımı ve ihracatı teşvik etmek amacıyla, iki ülke arasındaki ticaret hacminin artırılmasına yönelik birlikte düşünmeli ve daha kapsamlı bir görüş ile güçlü bir mesaj oluşturmamız. Tunus çevresindeki Ortadoğu ve Afrika piyasası için Avrupa’ya açılmak üzere bir üs piyasasıdır. Tunus’u kendisine stratejik bir ortak olarak görebilen bir Türkiye, ortak çıkarlar elde edecektir. Karşılıklı ziyaretlerin yoğunlaştırılması ve yatırım fırsatlarının daha iyi görülmesi gerekiyor. Her iki ülkede sektörler bazında iş fırsatların iyi tanıtılması gerekiyor. Üçlü işbirliklerinin gündeme getirilmesi gerekiyor. Böylece siyasi iradeye de destek verebiliriz.

Türkiye-Tunus Ticaret Rakamları (2016)

Toplam dış ticaret hacmi: 1,1 milyar ABD Doları

Türkiye’den Tunus’a yapılan ihracat: 910,7 milyon ABD Doları

Başlıca ihracat kalemleri: pamuklu kumaşlar, demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller, petrol yağları, kağıt, petrol gazları, örme kumaş, motorlu taşıtlar ve otomobiller.

Türkiye’nin Tunus’tan yaptığı ithalat: 214,4 milyon ABD Doları

Başlıca ithalat kalemleri: Azot, fosfor, fosforik asitler, TV alıcıları, ayakkabılar, pamuklu kumaşlar, elektrik panoları, hurma ve kablolar.

Dış ticaret dengesi: Türkiye lehine 696 milyon Doları

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU